

KRING STATSVERKSPOSITIONEN

Betr RB 68:

I årets statsverksproposition, bil 6, står under rubriken "Planerad utveckling under perioden 1973/74—1977/79" avseende det militära försvaret bl a följande: (sid 3) "Antalet omedelbart insatsberedda luftvärnsrobotförband minskas. I samband härmed ändras förbandens organisation." Det är rb 68/Bloodhound som avses. I fortsättningen sägs bl a:

(Sid 93—94) "Inom luftvärnsrobotförbanden har chefen för flygvapnet planerat en sänkning av den nuvarande beredskapen i överensstämmelse med Kungl Maj:ts direktiv." — (Sid 96) "Nuvarande underhåll skall avvecklas under nästa budgetår med sikte på att senare ställa materielen i förråd."

◆ ◆ Rb 68 är ett luftförvarssystem som är fullt operativt och har ansetts kunna vara effektivt i hela 1970-talets stridsmiljö. Luftförvarsutredningen har också föreslagit att det skulle bibehållas under detta decennium och först därefter läggas ned, utan ersättning. Systemet är framtaget som ett komplement till jaktförsvaret, främst på högsta höjder.

Detta är ju välbekant inom flygvapnet, liksom det skickliga arbete av vår personal som givit systemet dess nuvarande höga tekniska och taktiska status. — Mot denna bakgrund kan säkert många ställa sig frågande till att Kungl Maj:ts givit direktiv om sänkning av systemets beredskap och ändring av dess organisation.

Betr fredsorganisationen är det ännu inte klart hur en ändring skall ske, men den kommer innebära en minskning ned till två fredsdivisioner från 1974.07.01. Förbanden kommer utgå helt först vid slutet av 1970-talet. Betr beredskapen kan ändringen av sekretessskäl inte redovisas. Sammantaget kommer ändringarna dock innebära att systemet avvecklas snabbare än eljest avsetts och att materielen inte utnyttjas i full utsträckning.

◆ ◆ Bakgrunden till de anbefallda reduceringarna är i själva verket att CFV själv föreslagit en än snabbare avveckling av systemet genom att underhållet snarast skulle inställas och förbanden som konsekvens härav nedläggas. Detta är ju vad som brukar rubriceras som "kapitalförstörelse." Motivet för ett så drastiskt förslag har givetvis varit av ekonomisk art. CFV har varit tvungen att söka objekt där snabbast möjligt besparingar kunnat göras för att i programplanen få plats för i framtiden nödvändiga system.

Stöd för att redan nu avveckla ett effektivt operativt system har CFV funnit i de säkerhetspolitiska bedömningar som legat till grund för 1972 års försvarsbeslut, och som i statsverkspropositionen (bil 6, sid 1) refereras sålunda: "För det militära försvaret har det vidare ansetts möjligt att godta vissa begränsningar i den operativa styrkan på kort sikt mht den politiska avspänning som har inträtt i Europa genom de senaste årens utrikespolitiska utveckling. Härigenom ökas möjligheterna att avdela medel för åtgärder som ger effekt på sikt eller ökar handlingsfriheten".

◆ ◆ Nu har sålunda CFV:s — av ÖB stödda — avvecklingsförslag väsentligt modifierats. Detta innebär naturligtvis att "kapitalförstörelsen" begränsas. Men departementschefen har också ansett att kostnaderna för de enl Kungl Maj:ts direktiv kvarvarande förbanden skall täckas genom att tillgängliga medel inom huvudprogrammet fördelas om, vilket CFV och ÖB inte förutsett. CFV har sålunda inte kunnat åstadkomma mer än en mindre del av de besparingar som han ansett nödvändiga för att få programplanen att gå ihop. Hur omfördelningen skall kunna ske och vilka system den kommer att drabba — det återstår att se. ■

I övrigt:

A årets statsverksproposition anvisar ekonomiska ramar som utgår från 1972 års försvarsbeslut. Detta innebär redan under de närmaste åren kraftiga ambitionsminskningar. Efter fem till tio år följer — om en likartad planeringsinriktning fortsätter — kraftiga nedgångar i försvarseffekten. (ÖB betecknar i sin programplan detta som en "kontinuerlig nedrustning".)

En av de stora frågorna i långsiktspaneringen är priskompensationen. Planeringen för 73/78 har hittills förutsatt att denna skall utgå efter nettoprisindex (NPI), som endast delvis kompenserar prisökningarna. Detta kräver att medel avsätts i planerna för trolig skillnad mellan verkligt prisindex och NPI. Miljardbelopp måste på detta sätt reserveras. Köpkraften i anslagen minskas gradvis. Departementschefen har inte funnit anledning diskutera annan priskompensation trots ÖB:s

allvarliga erinringar mot dess konsekvenser.

◆ ◆ För planeringen 73/78 slår departementschefen fast en planeringsram på 34.520 milj kr, vilket är 31 milj kr lägre än ÖB:s beräkning. Betr de avväggningsprogram som berör flygvapnet sägs bl a att "175-kontraktet" (dvs hittills beställda Viggen-flygplan) bör fullföljas. Jakt-Viggen utvecklas enl planer som utarbetats med fjolårets riksdagsbeslut som grund. Departementschefen är inte beredd ta ställning till eventuellt ändrad utvecklingstakt för jakt-Viggen som ÖB föreslagit. Kostnaderna för fredsorganisationen och övriga fasta kostnader skall minskas. Replikationsutbildningens omfattning begränsas i huvudsak enl CFV:s förslag i programplanerna.

För budgetåret 1973/74 gjorde CFV i överensstämmelse med ÖB:s anvisningar anslagsframställningar i en högre ekono-

misk nivå än den, som legat till grund för statsverkspropositionen. Direkt jämförelse mellan anslagsframställning och statsverksproposition är därför inte möjlig. Detta gäller främst anslagen D2 "Materialanskaffning" och D4 "Forskning och utveckling", som av departementschefen endast beräknats till vissa belopp i avvakten på särskild proposition.

◆ ◆ Övriga anslag föreslås inriktas enl följande. — Anslaget D1 "Ledning och förbandsverksamhet" får vidkännas en minskning med 24 milj kr. Utbildnings- och övningsverksamheten får inte ökas till 1971/72 års nivå efter den nödvändiga minskningen 72/73. — D3 "Istidsättning av anläggningar" ökar med 1 milj kr. Ytterligare någon kasern kan renoveras. — Investeringsanslaget III3 "Anskaffning av anläggningar" ökar också med ca 1 milj kr utöver CFV:s anslagsframställning. ■